Ч. 36 (12.985). Львів, пятниця 19. лютого 1932. Poeztowa opłata zaniaczono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 8·00 зол. Чвертьрічно 14·00 „ Піврічно 26·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і помер. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Мемель і Східна Галичина.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 14. лютого 1932.

Коли тиждень тому ваш кореспондент проважав на тутешній двірець залізничий п. посла Зеновія Пеленського, що вибирався в поворотну дорогу до краю, цей політичний муж, вдихнувши повними грудьми свіжого та не зимного повітря тай глянувши на погідними проміннями підвечірного сонця осяяне небо, завважав не без жалю: „Тут уже зовсім весною пахне; вже зима покінчена — не те, що у вас“. Одначе вже найближчий після відїзду п. посла день показав, що помилятися щодо ворожіння погоди мають право не тільки професіональні метерольоги, а й професіональні політики. Бо від того часу аж до нині ні трохи тут весною не пахне, а навпаки, тут настали такі жорстокі морози (в деяких місцевостях до 27 степенів нижче зера), тай — особливість Женеви — такий лютий дує тут вітер („біз“), що обличчя вам палить та що, переходячи той славний і довгий женевський міст, ви насилу мусите придержувати скостенілими руками свій плащ і свій капелюх, коли не хочете, щоби вони поплили собі до Середземного Моря тим самим клясичним Роданом, про який Юлій Цезар згадує — і то в звязку з Женевою — зараз на початку своїх Спогадів про війну галійську.

Під тим-то вітром і серед цього морозу підтюпцем пошкандибали ми вчора пополудні разом з якими двома сотнями інших кореспондентів до головної будівлі Союзу Народів, щоби придивитися й прислухатися надзвичайному засіданню Ради Союзу, скликаному на домагання Німеччини задля обсудження прогріхів проти автономічного статуту Мемель-Клайпеди, якими провинився недавно тому, під саму роззбройну конференцію литовський уряд.

Подробиці тієї німецько-литовської сварки щодо автономії й самоуправи одного невеличкого собі (60.000) міста з передмістями, зайво булоб тут нині переповідати: їх знаєте вже з раніщих телеграм і статтей. Те саме й з ходом і вислідом вчорашнього засідання ради: телеграми кореспонденційного бюра наспіють до вас ще сьогодні вечором, коли тимчасом цей допис дійде до вас пізніше. Та якби воно і не було, і колиб там ці стрічки дійшли до редакції, то ще таки не буде запізно пригадати нашому загалові — тай не тільки нашому — кілька подробиць з минулого мемельського автономічного статута, які знати буде мабуть не без користи і для нас, зацікавлених у східно-галицькому автономічному статуті. Зрештою, нема найменшого сумніву, що до основного простудіювання історії повстання мемельської автономії наші правники й політики мусітимуть взятися скорше чи пізніше — радше скорше ніж пізніше, що правна підстава приналежности Мемеля до Литви є з погляду міжнародного права така сама, як правна підстава приналежности Східної Галичини до Річипосполитої. Мало цього. До дипльоматичних актів мемельської автономії прийдеться гаразд придивитися вам і нашим заступникам правним у тому часі — сподіваймось, що він уже не за горами! — коли зможе нарешті вирinнути перед трибуналом міжнародньої справедливости в Газі процес і за виконання міжнародного зобовязання з 15. березня 1923 р. про автономний режім Східної Галичини, і за автентичного означення характеру тих публичноправних статутів, які підписані на згаданому протоколі мали на думці, коли — майже одночасно — ставили принцип автономного режіму для Мемеля і для Східної Галичини.

Нині, річ очевидна, ці преважні справи можемо тільки згадати, додаючи лише і мимоходом, що не де інде, а саме в Жовтій книзі дипльоматичних актів Мемеля знайдете п. д-р Ярослав Олесницький повну й оконечну відповідь на теперішню офіціяльну версію щодо правного значіння і правного змісту постанови з 15. березня 1923 про „неминучість режіму автономії“ для Східної Галичини, — версію, якій дав вислів однаково відважний, як з правничого погляду безосновний посол Здіслав Стронський в дебаті над соціялістичним внесенням про галицьку автономію.

Поза цим пригадує нам історія мемельської автономії — здійсненої — і галицької автономії, досі залишеної на папері, кілька обставин мало підхлібних для політичної вироблености саме галицької, тобто мовляв, політично зрілої галузи українського народу. Перша підстава мемельської автономії ледви на один місяць старшої від підстави галицької автономії тай у формі й змісті майже тотожні з відомою постановою ради амбасадорів щодо галицької автономії. Первісна підстава була однакова, а ріжниця між положенням Мемеля і Галичини витворилася тільки після проголошення засади обовязку введення автономного режіму. Заінтересовані в режімі автономії, дарма, що обурені фактом насильного відриву від матірної держави й прилучення до чужої Литви — мешканці Мемеля, тай уряд їх матірної Німеччини відразу і з місця простягнули руку по здійснення теоретичного приречення автономії, сформульованого в рішенню Ради Амбасадорів, а чотири великі антантські держави відразу взялися за конкретизування проголошеної амбасадорською постановою засади.

Таким чином коротка, принципіяльно теоретична постанова міжнародного акту одержала конкретний зміст — в подрібному статуті, виробленому правниками на підставі порозуміння між усіми заінтересованими сторонами. Плід цього — обовязуючий Литву мемельський статут.

Інакше було у нас 1923 року. За те, щоби безпроволочно наставати на здійснення автономічної постанови, в нас тоді ніхто не взявся. Ми вдоволилися рішучими і ще рішучішими протестами і до нестями впивалися т. зв. декляративною „політикою“, ні на хвилиночку не підозрівавaючи, що в цілому культурному людстві політика є **par excellence** вмілістю можливою, вмілістю не метафізичною, а приземно практичною, доцільною, становою, провізоричною, — та що т. зв. декляративна політика є всім іншим тільки не справжньою політикою, а мистецтвом можливого вона ніколи не була і не може бути.

Гей, гей! Як ми могли хотіти, щоби наші проводирі 1923 року взялися за здійснювання автономії, коли нпр. ще півтора року тому назад наш брат, тут, у Женеві, з нагоди котроїсь з міжнародніх стріч, у якій брали участь і наші політики краєві й еміграційні — почув був поважне й сердито кинені слова упімнення й погрози:

— Що то Ви в брошурі (імярек) виставляєте домагання автономії?! Памятайте, що будемо Вас за це бити!

Щож, побити нас — „вони“ за це домагання здійснення зобовязання з 15. березня 1923 така ще не „побили“. Але зате бє нашу країну і побиває вже майже десять років прокляття тої політичної психольогії, яка лежала в основі нашого довголітнього нехтування 15. березня 1923 року, психольогії, з якої ми — боюся — далеко ще не виросли. І то не тільки у відношенні до справи автономії, а й до всіх інших, підставових вимог не тільки нашої галицької будуччини, а й будуччини цілої Великої України на території і серед народів Сходу Европи.

С. Залінський.

Чи рішення Ради Ліги Націй є остаточне?

У відповіді на уваги п. д-ра Яр. Олесницького з 17 ц. м. до моєї статті про женевське рішення подаю ось-яке пояснення. Петиція до Ліги Націй складається звичайно з двох частей, а саме, з фактичного звсування справи та з властивого домагання **(petitum)**. Українська петиція, крім конкретних фактів, згляднo подій з осени 1930 р., підносила також міжнародні зобовязання Польщі і домагалася реалізації тих зобовязань. Заходить питання, чи ті справи остаточно полагоджені женевським рішенням? — Вправді згідно з постановою Ради Ліги Націй з 5. вересня 1932 р. петиція не може подавати інформацій та покликуватися на факти, які були предметом іншої петиції, підданої під звичайну процедуру, але ця постанова не відноситься, на мою думку, до самої суті петиції, себто до домагання, яке в ній поставлене. У тому значінні — а не щодо конкретних подій — обговорював я справу укр. петиції. Томуто висловив я погляд, що цеї засадничої справи не можна уважати остаточно вирішеною **(causa iudicata)**, та що згадане „**petitum**“ може бути предметом іншої петиції.

Також піддержую погляд, що справа порушена в петиції може бути піднесена через кожного члена Ради в рямцях постанов трактату про охорону нац. меншин. Г. Ростінг у своїй праці, виданій Секретаріятом Ліги Націй,*) обговорюючи постанову Ради Ліги Націй з 5. вересня 1923 р., зазначує, що право, яке прислугує кожному членови Ради, звернути її увагу на нарушення, або на небезпеку нарушення якогонебудь з міжнародніх зобовязань, вповні залишається. Залишається вкінці право кожного члена Ліги Націй, яке унормоване в наведеній мною постанові II ст. част. 2 договору про Лігу Націй. Таким чином справа основного домагання укр. петиції є далі отверта.

Д-р Ол. Марітчак.

*) Helmer Rossing: Protection des minorités par la Société de Nations. Genève 1925.

За кулісами партійної політики в Австрії.

(Від нашого кореспондента).

Відень, 14. лютого 1932.

Перетворення австрійського кабінету та події, що привели до того, немало причинилися до загострення політичних відносин. Особистий момент, що в Австрії, на жаль, є міродайний, при відалені міністра закордонних справ Шобера та при всіх дальших короводах за міністерські портфелі святкував справжні тріюмфи. Вислід такий, що новий уряд Буреша не має вже за собою парляментарної більшости. Підтримують його тільки христ. суспільники (66) і „ляндбіндлери“ (9). Себто зі 165 послів Нац. Ради тільки 75, так, що новий уряд дихає з ласки або соціяльних демократів або партії великонімців. У порі, коли відкриття величезних складів зброї в Робітничім Домі XVI-ої віденської округи показало, яка небезпека грозить австрійському громадянству, — протимарксистичні партії в повній сварці між собою.

Сучасна партійна констеляція австрійських громадянських груп ось яка: у християнських суспільників, що ставили канцлера Буреша, є

вправді три змагання. Праве крило, себто бувший канцлер о. д-р Зайпель, має за собою около 15 послів; середня група Буреша — це є кругло 30 репрезентантів хлопського союзу, а лівиця — то 20 послів, християнських ремісників та робітників з пос. Куншаком на чолі. Хоч численно найслабша, група Зайпеля має проте найліпших „голов" партії та міродайну партійну пресу у Відні і на провінції, а крім того має вона живий звязок з гаймверами. Не диво, що саме ця група є найактивніша і що вона впливає на внутрішню й закордонну політику кабінету. Усунення Шобера з посади міністра закордонних справ до великої міри діло христ.-суспільної „правиці". А молодий міністр справедливости, 35-літній д-р Шушніг з Тиролю, наслідник великонімецького міністра Шірфа, є також важним експонентом зайпелівців. До речі, Шушніг є крім того і поклонником тих легітимістичних змагань, які виявилися недавно уділенням почесного громадянства тирольських громад Ампас і Аврах цісаревичеві Оттові.

Не менше скомпліковані відносини і в інших партіях. Ляндбунд, друга урядова партія, стратив в останніх часах багато впливу у виборців. Його ворожнеча проти гаймвери, вічне виторговування впливових посад і інших „замітних обєктів" як ціни за участь в уряді, як взагалі надто угодова політика на-ліво і на-право, спричинили ляндбундові немалу шкоду. До того приходить ще особиста ривалізація між проводирями, як пр. між бувшим віцеканцлером Шумі-ом та теперішнім віцеканцлером Вінклером.

Віддавна невідрадні відносини також у великонімців. Їх партія тепер пішла в опозицію, бо усунено з уряду Шобера, борця за митну унію чи пак „аншлюс" з Німеччиною. Фактом „наддунайської федерації" та можливість, агітуючи проти урядових заходів у справі ощадности в кругах урядничих виборців, здобути їх симпатії, спонукали головно цю партію покинути урядовий табор. Помилка християнських суспільників, які отверто заявили, що усунення Шобера неминуче, щоб віднискати симпатії Франції та її капіталу, мала той наслідок, що великонімці дістали добрі аргументи для своєї агітації.

Ляндбунд і великонімці, до деякої міри також гаймвера та христ. суспільники, дістали в останніх місяцях нову спільну журбу, себто сильну агітацію національних соціялістів. Хоч не на таку велику скалю, як у Німеччині, та все таки й австрійські гакенкрайцлери виросли вже на поважну силу. По звідомленням гакенкрайцлерської преси перейшли в останніх тижнях головно у Стирії цілі льокальні групи ляндбунду на бік нац. соціялістів. Також з рядів гаймвери знайшли гітлерівці більший доплив. м. ін. перейшов до них бувший шеф штабу стирійських гаймверів Равтер.

Які зміни зайшли в таборі громадянських партій, покажуть незабаром вибори до громадської ради міста Відня, що мають відбутися дня 12-го квітня. Коли чотири роки тому дійшло до створення спільного громадянського бльоку проти соц.-демократів, то про такий бльок тепер нема й мови. Тому можна очікувати, що червоні, маючи у своїх руках виборчий апарат, укріплять ще більше свою позицію, займаючи вже тепер майже 2/3 мандатів. А громадянські партії, котрі мали досі ще в поодиноких округах Відня позицію начальника округи (Бецірксфорштегер), стратять через своє розбиття навіть ті останні позиції.

Віденець.

——o——

Реформа самоврядування в Польщі.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО САМОВРЯДУВАННЯ.

VI. Виборча ординація у новому законопроєкті.

До міської ради і до повітової ради, на становище непрофесійного міського лавника, далі на становище посадника, заступника посадника, війта, заступника війта, солтиса і підсолтиса можна вибрати лише горожан, що знають польську мову у слові і в письмі. Членом повітового виділу і „заводовим" членом волосної („гмінної") управи теж можна вибрати тільки тих, які знають польську мову у слові і в письмі, крім цього вони мусять мати приписані кваліфікації щодо відбутих наук. Застереження щодо знання польської мови можна пояснити хіба тим, що польська мова на основі закону є урядовою мовою урядових і самоуправних властей, тому повинен її знати кожний, хто сповняє виконавчі чинности адміністрації. Але в дотеперішніх галицьких законах такого застереження не було.

Вибори до громадських рад і до міських рад відбуваються по думці проєкту на основі загального, рівного, тайного, безпосереднього і обмеженого поіменного голосування. Обмежене поіменне голосування полягає у тому, що кожний виборець має право помістити на виборчому листку прізвища кандидатів на радних найбільше у половині цієї кількости, яку дотична виборча округа вибирає на основі законних постанов. При цьому громади та міста, що мають до 5.000 мешканців, творять одну округу, більші міста будуть поділені на виборчі округи, на кожну округу буде призначена скількість радних, яких округа вибирає. Вибрані є кандидати, що по черзі отримали найбільшу скількість голосів. З того виходить, що проєкт відкидає систему пропорціональности і голосування на виборчі списки, що обовязує при соймових і сенатських виборах. У мотивах проєкту обосновано є ця система тезою, що „самоуправні установи не є покликані представляти політичні напрямки, вони служать лише до сповнювання намічених прилюдних завдань під кутом місцевих суспільних, господарських і культурних потреб". Тому замість пропорціональности і голосування на виборчі списки, проєкт вводить систему поіменних виборів у надії, що таким чином буде можна „ослабити нахил виборців авязуватися в політичні гуртки, і піддаватися наказам партії". Щоби також „меншим суспільним, господарським і національним гурткам дати змогу брати участь в самоуправному представництві", проєкт приписує обмежене голосування на половину кількости радних.

При виборах до волосної („гмінної") ради обовязує система посередніх виборів. „Гмінних" радних у сільських „гмінах" вибирають виборчі колегії, до яких входять з усіх громад даної волости члени громадської ради і громадські солтиси та підсолтиси, зі солецтв що не творять громад, солтиси та підсолтиси і делегати, вибрані на основі приписів, які обовязують при виборах до громадської ради. Вибори громадських радних відбуваються на основі рівного, тайного і пропорціонального голосування з голосуванням на виборчі списки. Цей відхил від принципу проголошеного щодо виборів до громадських і міських рад мотивує проєкт тезою, що система пропорціональности при виборах до волосних рад „має на меті узглядняти господарські, суспільні та національні ріжниці виборців і дати змогу споріднениим гурткам творити союзи та заключати компроміси". Що при тій системі „істнує небезпека перемоги партійно-політичних впливів" — проєкт не перечить, але вважає небезпеку невеликою тому, що мова „про обмежену кількість виборців, вибраних шляхом поіменного голосування. Війта та заступника війта вибирають волосні раді звичайно більшістю голосів, волосних лавників, що разом з війтом і заступником війта творять волосну управу, вибирають раді згля́дною більшістю голосів, а якщо треба у волости вибрати трьох лавників, на основі пропорціонального голосування. Війтом, заступником війта і лавником можна вибрати і такого, хто не був вибраний радним, але радний, якого вибрали війтом, заступником війта або лавником, тратить мандат радного. Подібні приписи обовязують при виборах членів міської управи, а саме президента і віцепрезидента міста, посадника і заступника посадника та „заводових" лавників вибирають раді звичайною більшістю голосів, непрофесійних лавників згля́дною більшістю з тим, що як кількість непрофесійних лавників є більша від 2, то треба вибирати їх у пропорціональному голосуванні. Слід підкреслити, що проєкт дає лише загальні постанови про вибори, подрібні приписи у формі правильника для переведення виборів видасть міністр внутрішніх справ.

Посередніми є також вибори до повітової ради. Кожна волосна рада і кожна міська рада по містах, що не є вилучені з повітової самоуправи, вибирають означену кількість членів повітової ради. Членів повітового виділу вибирає повітова рада, при чім може вибрати також такого, хто не є членом повітової ради.

Виборча система, яку хоче ввести проєкт як бачимо, доволі складна й показує деякі відхили від принятих самимже проєктом правил. Але як узяти під увагу цілість, ця система з найбільшою послідовністю прямує до одної мети, а саме якнайбільше обмежити вплив широких мас населення на вибори до самоуправних установ.

——o——

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 19. ЛЮТОГО 1932.

Польська відповідь на українські петиції.

2)

II. Польський уряд є тої гадки, що для повного зрозуміння і справедливої оцінки скарг наведених у згаданих петиціях, необхідно мати погляд на цілість справи, у світлі дійсного становища української меншини в Польщі. Брати на увагу виключно події з осени 1930 р., що не є суттєвими для цілості проблеми, значить у висліду створити собі погляд суперечний із дійсним станом. А це тим більше, що автори петицій, беручи за основу згадані події, роблять із них не тільки суперечні висновки, але просто брехливі, коли річ іде про становище української меншини в Польщі.

З огляду на те, що всі петиції в своїх висновках хотять накинути пересвідчення буцім-то Польща угнітає українське населення, нищить його культурні та економічні здобутки, ставиться вороже до його потреб, намагається нищити його школи, одним словом веде супроти українського населення політику винищування його у всіх ділянках життя, польський уряд дозволяє собі предложити тут меморіял про становище цієї меншини, оснований не тільки на польських даних офіціяльних, але й на самих українських джерелах (Гл. додаток I.).

З цього документу виходить, що польський уряд не тільки ставиться прихильно до всіх починів цієї меншини і то в усіх ділянках життя, але, що більше, старається невпинно забезпечити їй ма[illegible] прав належних усім членам держави без вимку, на підставі істнуючих законів.

Коли поглянемо на акти саботажів у світлі змальованого там стану, мусимо признати, що руїницькі елементи зовсім не журилися правами меншини і що вони вели свою діяльність зовсім незалежно від такого чи іншого стану, в якому находилася меншина. Мусимо теж ствердити із жалем, що хоча ці руїницькі елементи здобули вплив тільки на невеличку частину населення, їхні провідники завдяки тенденційній пропаганді зуміли серед осіб некомпетентних і неознайомлених добре із ситуацією в Польщі, викликати враження, що тут маємо до діла цілої української меншини і що превенційні заходи влади були спрямовані проти цієї цілої меншини.

III. Діяльність руїницьких організацій мала на меті знищити всіма засобами умовини створені владою, яка хотіла піддержати гармонійну співпрацю ріжних шарів населення на національно мішаних територіях. Тому й не диво, що загал українського населення лишився чужим і ворожим до руїницьких намагань. Факт, що поза членами та емісарами У.В.О. іноколи інші особи приставали до революційної акції, можна пояснити тим, що вона завдяки своїм екстремістичним тенденціям могла легко найти прихильників у рядах недосвідної молоді і що комунізуючі руїницькі елементи покористувались цією акцією для своїх цілей.

Польський уряд мав уже нагоду доказати своїми попередніми замітками, які були цілі та методи організації українських терористів. Він є тої думки, що важно знати, звідки походять ці злочинні виступи, спричинники яких ведуть здебільша свою діяльність поза кордонами польської республики.

Джерело цих виступів далеке та глибоке: габсбурський уряд, вірний своїй політичній доктрині: divide et impera силкувався всіма засобами розбуджувати на землях із мішаним населенням національні конфлікти. На території давньої Галичини йому вдалось приєднати для своїх плянів жмінку одиниць, які сильно заангажовані в австрійській політиці та нераз скомпромітовані перед широкою українською масою виемігрували після 1920 р. і розсипалися поза кордонами республики.

Досить було факту, що ці елементи щезли із трьох воєвідств (Львів, Станиславів і Тернопіль), щоби повстали всі потрібні умовини до гармонійного життя на тих землях із мішаним населенням. Завдяки енергійним зусиллям польського уряду для відбудови краю зниществленого війною і з метою створити умовини, які могли би запевнити населенню свобідний розвиток його матеріяльної та духової культури, можна було безсумніву позбутися всіх конфліктів штучно провокованих.

Це не могло подобатись руїницьким організаціям, що істнували вже тоді поза кордонами республики, націоналістичним екстремістам і елементам, для яких усяка постепенна консолідація у середині Польщі стояла на перешкоді їхніх егоїстичних плянів.

Тоді-то ці організації дали почин до гострої революційної пропаганди, всіма доступними для них засобами, не вагаючись навіть перед злочинами проти загально-громадянських законів, із метою розбурхати конфлікт між польським і українським населенням, підірвати престіж влади, а головно стероризувати українське населення, що хотіло використати якнайкраще нагоду сприятливої атмосфери, яку створив уряд і влада. (Продовження буде)

Вбиті та ранені в Індії.

ЛЬОНДОН, 17. II. ПАТ. У Мугірі юрба індійців зранила шефа поліції, потім напали на поліц. станицю та побили 24 поліцаїв. Поліція вбила 8 індійців, 5 ранила. З убитих було двох провідників місцевого конгресу.

—o—

Натиск Союзу Народів на Японію.

Рада Союзу не визнає нарушення незалежности Китаю.

ЖЕНЕВА, 17. II. ПАТ. Комітет 12-ох відбув вчора друге засідання й устійнив текст письма, яке зараз вислано до японського уряду. Письмо пригадує Японії її зобовязання, що випливають із пакту Союзу, спеціяльно з арт. 10, з якого виходить, що члени Ради не могли би визнати якогонебудь нарушення територіяльної інтегральности і політичної незалежности Китаю. Наслідком цього виступу Рада Союзу зачинає знову займатися японсько-китайським конфліктом. В часі останніх двох тижнів ініціятива була в руках великодержав, які самостійно пробували посередничити між Японією й Китаєм та довести до розему. Ці спроби не дали ніяких успіхів, про що британський міністр закорд. справ Сеймон повідомив предсідника Ради. Доки тревала інтервенція великодержав, рада вважала вказаним здержатися від всякої акції. Тепер це відпадає. Це письмо ріжниться від давніших відзивів Ради перш усього тим, що коли давніше Рада зверталася до обох сторін, тепер звертається виключно до Японії. Є це спроба сильнішої, ніж досі, пресії на японський уряд.

РАДЯНЩИНА ГОТОВИТЬСЯ ДО ВЕСНЯНИХ ЗАСІВІВ.

МОСКВА, 17. II. ПАТ. Появився розпорядок, підписаний Молотовом і Сталіном, що наказує творити збіжеві запаси до весняних засівів. Творення має скінчитися до 1. квітня ц. р. Розпорядок наказує теж перекинути 53 міліони пудів збіжа над Волгу та на Сибір, де наслідком неврожаю повстали харчові труднощі.

Після упадку французького кабінету.

ПАРИЖ, 17. II. ПАТ. Передбачуваний від кількох днів упадок кабінету Ляваля зробив велике враження, хоч не був несподіванкою. Місцева преса підкреслює труднощі теперішньої ситуації, яка ускладнюється з причини розбіжних більшости обох палат. Ліва преса домагається негайного переведення виборів і задля цього слід би створити концилиційний уряд.

ПРО ЗАЗИВ ДО ЯПОНІЇ.

ВАШИНГТОН, 17. II. ПАТ. Рішення Комітету Союзу Народів звернутися до Японії з зазивом, стрінулося із загальним признанням. Переводять аналогію з попереднім зазивом Стімсона в 1931 р.

Українці збойкотували польський банк.

Організаційна справність українців в Аргентині.

„Век Нови" приніс цікавий допис з Аргентини, в якому п. В. Крупніцький повідомляє про нефортунну діяльність польського банку в Буенос Айрес. Цей банк заложено перед кількома місяцями як філію централі П. К. О. у Варшаві в надії, що всі емігранти з Польщі будуть за його посередництвом полагоджувати грошеві посилки до дому. Однак сталося інакше, бо всі українці, яких в Аргентині є кількадесять тисяч, оголосили бойкот цього банку, остерігаючи, що гроші, вложені до його каси, будуть вжиті на нову пацифікацію Сх. Галичини. Український бойкот поділав теж на білорусинів, литовців, жидів, а навіть поляків, так що всі емігранти з Польщі депонують свої гроші в німецьких банках, а новозаложений польський банк ледви клигає й буде зліквідований в найближчому часі.

Автор допису зазначує, що нефортунний польський банк в Аргентині впаде „через політичну глупоту його директора", бо коли рефлектував на всіх емігрантів із Польщі, то повинен був приняти на урядовців не тільки самих поляків, але бодай одного українця й білорусина. Прикладом повинен був тут стати хочби „Банко Германіко", що має 20.000 клієнтів у Польщі (поляків, українців, білорусинів і жидів), але й урядовці його складаються з 10 українців, 2 поляків, 2 білорусинів і т. д.

На домагання польського консуляту в Буенос Айрес поставили коло польського банку поліцію, бо, мовляв, українці анонімними листами загрозили здемолюванням, якщо банк не буде закритий.

—o—

Економічний огляд.

Польща, Англія і скандинавські ринки.

Не зважаючи на те, що 5 найбільших англійських банків (біг файф) проголосили, що воєнні довги і митні барери є основними причинами світової кризи, Англія станула вже обома ногами на грунті митної унії британської імперії. Чемберлен-син доконав діла Чемберлена-батька.

В останніх днях преса поширює вісти, що Англія задумує втягнути в свою імперіяльну орбіту теж Скандинавію. Проектується митна англьо-скандинавська унія. Ці вісти тривожать господарські кола Польщі, які добачують у тому смертельну загрозу для вивозу польського вугля. Тому навязано вже сильніший контакт із скандинавськими імпортерами, але спільна конференція, що відбулася 8. і 9. ц. м. в цій справі, не принесла ніяких позитивних результатів.

Експорт польського вугля корчиться.

В січні ц. р. Польща вивезла 964 тисяч тон камінного вугля, себто на 204 тис. тон менше, ніж у грудні мин. року.

Торговля Польщі зі світом.

В р. 1931 мала Польща активний біллянс з такими державами: Англією, Австрією, СРСР, Данією, Швецією, Ч. С. Р., Голяндією, Латвією, Бельгією, Румунією і Мадярщиною; пасивний: зі Зед. Д. П. А., Британськими Індіями, Німеччиною, Австралією, Швайцарією, Аргентиною, Бразилією, Італією і Францією.

Чи теж у Польщі реформа валюти?

В проурядових господарських кругах появились тенденції, які змагають до зміни грошевої польської системи. Є два проекти: 1) бере як зразок концепцію д-ра Вагемана, що створює дрібну валюту (до 50 мк.) т. зв. консумційну, без покриття, регульовану попитом і подажю на ринку, яку кожночасно можна вимінювати на грубші банкноти, покриті золотом, 2) висуває думку теж внутрішньої валюти, але базованої на гіпотечному забезпеченні. Покищо тенденції ці і тут і в Німеччині не вийшли з царини теоретичної дискусії.

Купці і підвишка почтової тарифи.

Польська почта із сумом стверджує, що остання підвишка тарифи замість збільшити її доходи, значно їх зредукувала. Деякі почтові уряди переконалися, що купці вспіли зорганізуватись і пересилають в одній коверті кілька листів, адресованих до ріжних осіб. На місці ці листи доручує контрагент-адресат, який фігурує на коверті.

Міжнародні вистави у Варшаві.

В проєкті є влаштування міжнар. будівляної вистави в р. 1935 і загально-світової в р. 1943. Зїзд Союзу Пром.-Торг. Палат, що саме відбувся у Варшаві, займався покищо першою імпрезою та поставився негативно до неї, побоюючись, що кріза спричинить її невдачу.

Справа вивозу заліза до Рад. Союзу.

Безвиглядне положення тут змушує Польщу знов усі надії на вивіз звертати в сторону Совітів. Експорт до зах. і півн.-европейських країв ніяк не калькулюється через страшну знижку цін, а знов балканські краї обстоюють засаду компензат, переважно за тютюн, який наразі є зайвий полякам. Через те б. польський конс. Бригевич конферував знов із большевиками в Берліні. Він привіз нові замовлення Совітів, але їхня реалізація вповні залежить від спроможности здисконтування сов. векслів. Уряд не спішиться з гарантіями. Совіти задовжені на порозі ц. р. на суму 4,750 міл. зол., отже гарантувати, значить рискувати. І так покищо ситуація гіршає. Цілий ряд гут, як Бісмарк, Фальва, Мир, Круль і Лявра дістали вже дозвіл або стараються його дістати на редукцію нових тисяч робітництва.

Торговельна експанзія на українсько-білоруський терен.

У звязку з наростаючим протекціонізмом в Европі і більшаючими труднощами при вивозі за кордон, польські господарські круги все більше популяризують ідею т. зв. внутрішнього експорту. Проф. Роп. дир. Міжн. Торгів у Познані, — один з численних дискутантів на цю тему, пише між іншим ось що: „Через піднесення життєвої стопи свого сходу і вирівнання її зі стопою західних воєвідств може (Польща) значно піднести внутр. консумцію і дати змогу працювати богато більшій кількости фабрик, ніж це є тепер" („Г. Гандл.", ч. 30). Все те покищо дискусія, а наш селянин як не мав, так і не має на сірники і нафту.

Турботи спіртового монополю.

Запаси спірту, що назбирались у магазинах польського монополю є такі величезні, що покривають наперед уже дволітнє запотребування. В додатку запаси ці постійно більшають. Спеціяльно покликана урядом „комісія для справ спірту" ломить собі тепер голову, що зробити з цими запасами і в який спосіб обмежити спіртову кампанію в р. 1932-33.

Безробіття.

Зареєстрованих безробітних у Польщі в дні 13. ц. м. було згідно з урядовими даними 336.106 осіб.

Кінець сезонової еміграції до Німеччини.

Постановою німецької державної ради з 11. ц. м. не вільно вже більше затруднювати в Німеччині рільних робітників-чужинців. Допускають ще максимальну їх кількість 7.000. Перед війною Німеччина затруднювала близько 400 тисяч хліборобів-чужинців, між ними велику кількість наших сезонових робітників.

Чи ви є членом УКТОДІ у Львові, вул. Руська ч. 3? — Річна вкладка звичайного члена виносить 6 зол.

Спільні чи окремі свята?

(Голос у дискусії).

Нині події йдуть так скоро по собі, що коли хто опізнюється, то не лиш поносить великі страти, але може навіть усе стратити. Це часи літаків, електрики й радія. Тому надумуватись, чи нам треба змінити юліянський календар на григоріянський — булоб просто легкодушно. Чекати, аж хтось там ще кращий календар видумає, виглядає ще більше легкодушно. Та чогож держатись старого, дряхлого анахронізму?

Чиж справді святкування наших свят по старому календарі малоб бути ознакою національної відрубности? Та от святкуємо кожну неділю разом з латинниками, а часами і всі свята — й це не є ніяким обрядово-національним гріхом. Я переконаний, що колиб ми приняли були вже давно новий календар, то булиб багато-багато наших одиниць зі всіх суспільних кругів задержали при своїй нації. Чи своїм неоправданим консерватизмом маємо дальше гнати в чужу націю наше робітництво, ремісництво, слуги, ба — навіть інтелігенцію?

Весь час моєї 30-літньої праці виключно в містах і з досвіду можу совісно під присягою заявити, що через наш календар ми багато стратили і дальше тратимо. Те саме бачимо по селах з мішаним населенням, а не інакше є воно і в мішаних родинах. До того не забуваймо на наших заточенців!

Підчас мого 15-літнього душпастирювання в Новім Санчі мав я нагаядний доказ, чим є для нас старий календар. Коли святковано свята разом з латинниками, я мав набиту церковцю і міг промовити до вірних Боже слово та скріпити їх души. А святкували ми окремо свята — в церкві віяло пусткою. Та чого йти до Нового Санчу? Загляньте до Дрогобича, одного з найбільших українських міст, а побачите, як у наше свято багато українців іде на фабрику до роботи, бо годі їм стратити хліб. Ми співаємо Службу Божу, а коло церкви направляють дорогу, возять тягарі, пісок, цеглу, і то часами таки наші люди...

Нехай ніхто не побоюється, що через зміну календаря роздвоїться нарід. Деж там! Нарід у практиці усуває через застарілий календар наші свята й поволи забуває на свою народність. Пригадую собі, що підчас мого побуту в полоні на Сибірі питав я поляків, чому вони там святкують свої свята по старому календарю. На це дістав я таку влучну відповідь: Колиб ми святкували наші свята по новому календарю, тоді наші вірні не моглиб прийти до костела, бо держава наших свят не святкує. Тоді наші урядовці, робітники, купці багато би на тім стратили.

Чогож нам ще чекати і надумуватися? Нехай негайно українські центральні установи віднесуться в цій справі до всіх установ у краю, а що вони вирішать, з того витягнути консеквенції. Думаю, що наші духовні власти підуть згідно і солідарно назустріч зміні календаря, бо це є в інтересі церкви і народу.

Дрогобич, початок лютого 1932.

о. Гадзевич Онуфрій.

Із роззбройної конференції.

На засіданні 16. ц. м. представник Югославії, мін. Марінкович виголосив промову, в якій
зажадав припинення морських зброєнь, забо-
рони хемічної війни та морального роззброєн-
ня. В дальшій дискусії промовляли делегати
Аргентини, Персії й Швайцарії. Делегат Швай-
царії Мотта заявив, що ідея міжнародньої зброї, висунена французькою делегацією, передчасна, бо її здійснення залежить від участи в Союзі Народів усіх великих держав. Швайцарський делегат підтримував зате ідею контролі та важну ролю міжнародного летунства та вказав на конечність пропаганди за зближенням народів у пресі та школі.

100 тисяч китайців під Шангаєм

ШАНГАЙ, 17. II. ПАТ. Панує тут занепокоєння у звязку з новими японськими атаками, які мають зачатися в четвер. Пять корпусів китайської армії концентрується біля залізничої лінії Шангай—Нанкін. 20.000 тисяч японців, що штурмують тепер Чапеї, станутъ опісля проти столітисячної китайської армії, яка буде для них грізна з огляду на цілковиту недостачу доріг і численні окопи. Китайці, чисельно сильніші й знаючи околиці, будуть ставити завзятий опір.

—o—

З життя Волині.

Зїзд українських пасічників. 7. лютого в Луцьку в салі повітової „Просвіти" відбувся зїзд пасічників луцького повіту, скликаний філією „Сільського Господаря". Зїздом проводив голова філії п. В. Островський. Реферував представник пасічничої секції централі „С. Г." і кооперативи „Рій" у Львові інж. М. Боровський, зустрінутий зборами дружніми оплесками. Після обміну думок зїзд постановив зорганізувати секцію пасічників при філії „С. Г." в Луцьку, обрав управу секції у складі: голова п. В. Островський, секретар п. Ткач і скарбник п. Ів. Федорук, доручив управі секції започаткувати музей пасічництва та скликати знову зїзд у половині квітня ц. р. й обміркував техніку й умовини одержання денатурованого цукру на доживлення бджіл.

І електрівні мандрують. Костопільський повітовий соймик хотів позбутися електрівні, а соймик у Горохові, навпаки, хотів мати електричну стацію. Купівлі-продажу доконано в сумі 27 тисяч зол., і кожний з цих соймиків дуже задоволений, що зробив добрий „інтерес". Електрівня перемандрувала з Костополя до Горохова, 27. січня її посвятили і вшанували обідом членів соймику. Чи мандрівна електрівня не побажає перемандрувати з Горохова ще до якого іншого міста, покаже майбутнє.

Арешти комуністів. На Ковельщині, а особливо в гміні Голоби, поліція арештувала 42 особи, яким закидає приналежність до комуністичної партії Західної України та нелегальну роботу. В арештованих буцім-то знайшли комуністичну літературу й компромітуюче листування.

Під чужим іменем. „Рідна Хата" та ВУО ніяк не можуть дістатися на село під власним іменем. Щоб викликати до себе хоча деяке довіря, ВУО має йти на село під українськими назвами „Просвітянська Хата" й „Союз Українок" з додатком: „громадської праці". Біда, коли без маски і з власним пашпортом не можна показатися людям.

З життя краю.

Культурно-освітнє життя в Бучачі.

(в) В днях 20.—24. грудня м. р. улаштувала філія „Просвіти" в Бучачі курс для освітніх інструкторів повіту. В курсі взяло участь 16 курсантів, висланих поодинокими читальнями. На близько 50 читалень в повіті число дещо за мале. На курсі викладали такі предмети: історія „Просвіти", статут, бібліотекознавство, читальняне книго- і діловодство, преса „Просвіта" й кооперація, адміністрація і право, протиалькоголізм. Лекторами на курсі були: д-р М. Гринів, о. В. Мельник, о. Марків, дир. Шипеливий, мр. Бараболяк, рев. О. Пендзей, мр. Білоскурський М., І. Посацький, Дм. Савчак та мр. Данилів.

Під опікою Т-ва „Українська Бесіда" в днях 14.—19. січня ц. р. отворена була виставка картин артистів-пластиків студії проф. О. Новаківського зі Львова. У виставці брали участь артисти: М. Морозь, В. Гаврилюк, О. Плешканівна, В. Гриценко, А. Малюца, Ст. Луцик та В. Ласовський. Виставку відкрив промовою надиханою непохитною вірою у велике призначення українського мистецтва, о. В. Мельник, а основний реферат про вплив на мистецтво прочитав артист-маляр п. А. Малюца. Біланс виставки наскрізь додатний. За 5 днів виставку відвідало біля 150 осіб, себто пересічно 30 в одному дні. Зацікавлення виставкою слідно було і в тому, що багато сільських інтелігентів приїхало спеціяльно, щоби її оглянути. Виставка — найкращий спосіб пропаганди мистецтва і мистців.

„Секція Молоді" при „Просвіті" виявляє в останніх часах більше оживлення. Майже що неділі відбуваються відчити на актуальні теми. Цікавий реферат виголосив студ. Р. Кізімович про життя студентів українців у Вильні. Не забуває теж Секція про обовязок плекати серед молоді культ рідної традиції. Так улаштила Секція 24. січня ц. р. святочний вечір з нагоди роковин святого моменту з 22. січня 1919 р. Активну участь у вечорі брали мр. Бараболяк і мр. Данилів, які відчитали відповідні реферати.

—o—

Отвертий лист до акад. д-ра К. Студинського.

(З листів до Редакції.)

Шановний Пане Редакторе!

Дозвольте, будь ласка, помістити у Вашому цінному часописі oсих кільки слів у справі, яка не повинна бути байдужою нашому громадянству, тим більше, що вона торкається особи, поставленої на чоло одної з найстарших і найповажніших українських громадських установ.

Від довшого часу доходили до мене, як до директора Вид-ва „Червона Калина", вістки що голова Наук. Т-ва ім. Шевченка акад. д-р К. Студинський розпитує всяких громадян про правдиве прізвище одного з авторів, якого книжку видала „Червона Калина". Цей автор є втікачем з Великої України, переслідуваний і особливо зненавиджений більшовицьким урядом та його прислужниками у Львові. Це насунуло мені декілька думок, особливо, коли я рівночасно знав, що всякі прислужники більшовицького уряду також за тим допитуються.

Проте був би я залишив цю історію без дальшої уваги, якби не такий випадок: Перед кількома днями звернувся д-р К. Студинський до одного мого знайомого з пропозицією, щоби він вдістав для нього світлину згаданого автора, втікача з Великої України. При тім, як пояснення тієї дивної пропозиції подав д-р К. Студинський такий мотив, що ніби то один з відомих, визначних придніпрянських діячів потребує цієї світлини від нього, д-ра Студинського, щоби ствердити правдивість якихось закидів проти цього втікача. Для заспокоєння своєї совісти я звернувся негайно до цього придніпрянського діяча з запитом, чи дійсно він просив д-ра Студинського дати йому цю світлину. Отож цей діяч виснив, що він не звертався до д-ра Студинського за цією світлиною (бо вона йому до нічого не потрібна і він взагалі ніколи не цікавився цим втікачем), але навпаки: у нього був д-р Студинський та намагався довідатися в нього про правдиве прізвище втікача та його світлину.

Отже ясно, що причини, які подав д-р Студинський для виправдання своїх розшуків за світлиною і прізвищем втікача — неправдиві.

З огляду на становище д-ра К. Студинського, як голова громадської установи, вважаю, що ця справа повинна бути вияснена громадянству прилюдно, тим більше, що заходи, щоби розвідати правдиве прізвище і роздобути світлину втікача, є у Львові широко відомі.

Тому взиваю оцим акад. д-ра Студинського дати відповідь у пресі:

1. Навіщо йому потрібна була світлина і правдиве прізвище переслідуваного агентами ГПУ українського еміґранта? 2. Чому подав він неправдиві причини наглих розшуків світлини? і 3. Які саме мотиви є правдиві?

Прохаю д-ра К. Студинського дати на ці питання прилюдну відповідь, бо громадянство має право й обовязок знати, що саме спонукало його, голову Наук. Т-ва ім. Шевченка до такої незрозумілої для українського громадянства поведінки. Якщо не було вияснення, тоді можна би піднести проти голови Наук. Т-ва дуже важкі закиди.

З пошаною
Петро Постолюк.

За охорону дорогих могил.

Поклик філії Т. О. В. М. у Кракові.

В „Літописі Червоної Калини" за січень ц. р. поміщено статтю про два наші цвинтарі на заході, які залишилися по славнозвісних таборах на Домбю й у Вадовицях, а які є тепер під опікою філії Товариства Охорони Воєнних Могил у Кракові. До статті був доданий рівночасно заклик до громадянства надсилати жертви на вдержання та упорядкування дорогих нам могил. Жертводавців приобіцяли ми подавати до прилюдного відома у щоденній пресі. На жаль, до нинішнього дня прийшла тільки одна жертва, а саме від о. Кульчицького з Нового Санча, який, як один з учасників Домбя, дякуючи Богові, що позволив йому живим вийти звідтіля, зложив лепту на утревалення могил померших там товаришів своєї неволі. Дай Боже, щоб його гарний, гідний наслідування почин був добрим початком у цілій новій низці жертв на викінчення розпочатого нами діла. Жертви просимо надсилати на адресу: Товариство „Просвіта", Краків, Яґайлонська 10. III. пов. (на охорону воєнних могил).

У Кракові, дня 15. лютого 1932. р.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ Т. О. В. М.:

Кабарівський Богдан, голова. *Комарницький Ярослав,* секретар.

Український Історичний Кабінет у Празі

ПІД КЕРМОЮ ПРОФ. Д-РА ЯНА СЛАВІКА.

В 1931 році до бібліотеки Українського Історичного Кабінету в Празі прийшло в дарі від редакцій, видавництв, ріжних інституцій та поодиноких осіб: книг — 641 томів, журналів 166 назв, 2059 примірників, газет — 235 назв, 330 збірок, 9714 одиниць, крім того — документів коло 7000 аркушів, рукописів — 21, фотографій та ілюстрацій — 20, портретів — 2, грошових знаків — 309. Пресу систематично надсилали безплатно 137 редакцій. Всім жертводавцям Історичний Кабінет складає щиру подяку. Поіменний спис жертводавців, яких було 93 (в тому числі майже всі українські наукові інституції), й окремо спис редакцій опубліковані у Бюлетені Кабінету ч. І. за 1932 р.

Поруч із надісланими матеріялами Кабінет одержав від ріжних українських інституцій і поодиноких осіб багато листів, у яких висловлені щирі побажання успіху Кабінетові в його праці, щоби та праця причинилася і до поширення необхідних в Европі точних інформацій про Україну.

В 1931 р. Історичний Кабінет мав 118 відвідин як українських, так і чужоземних дослідників, які користувалися для своєї роботи матеріялами Кабінету. Крім того Кабінет відвідало кілька визначних гостей, зокрема міністр народньої освіти ЧСР. д-р Іван Дерер. Було кілька відвідин і зпоза ЧСР.

Український Історичний Кабінет у Празі утворено в кінці 1930 р. при близькій участи чеських учених та діячів на ниві взаємного культурного пізнання словян. Утворення цієї установи в Европі, а до того ще в такому культурному осередку, як Прага, є самозрозуміло для української справи дуже корисним. Важне вже одно те, що чужоземні дослідники, які працюють над історією України, можуть користуватися в Кабінеті матеріялами з українських першоджерел та на підставі виготовлених в Кабінеті спеціяльних карток легко орієнтуватися в джерелах української історичної літератури. Крім того слід зазначити також, що на підставі української біжучої преси Кабінет складає місячні огляди українського життя. Бажано, щоби в Історичному Кабінеті справді зібране було все, що з того чи іншого боку освітлює життя українського народу.

Історичний Кабінет видав заклик до українського громадянства надсилати дальше і в 1932 р. матеріяли: книги, журнали, газети, документи, фотографії тощо. Зокрема Кабінет просить надсилати українські газети за минулий час, навіть і поодиноких чисел, які потрібні для бібліографічного опрацювання вміщеного в них матеріялу. Матеріяли Кабінет збирає лише в дарі. Можна передавати до Кабінету матеріяли і для тимчасового переховання на ріжних умовинах: з правом користування тими матеріялами, чи береження їх в цілковитій тайні і т. д. — Адреса Історичного Кабінету: **Ukrajinský Historický Kabinet. Praha IV., Loretánské nám. 109.**

—o—

Виставка західньо-европейського малюнку і рисунку від XVIII віку.

Небавком, бо вже 21. ц. м. відчинять у „Національному Музею" виставку, яка певно для Львова буде великою несподіванкою. Виставка ця покаже крім цінних малюнків старих маистрів теж дуже цінну і у великій мірі характеристичну збірку рисунків та нарисів, що є віддавна цінним майном Національного Музею, а для ширших кол невідомим. У збірці тій репрезентовані між іншим великі маистри ренесансу та барока як Тіціян, Тінторетто, Сальватор Роза, Тієполо, Рембрандт та імпульсивний еспанець Гоя. Певно, що виставка, якої експонати вже розміщені, стягне до виставової салі „Національного Музею" чимало культурної публики.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ У СПРАВІ КОЛЬОНІЗАЦІЇ.

На засіданні сойму розглядали новелю про війсьК. кольонізацію. Референт старався ствердити, що „крик" українців про здогадну кольонізацію сх. земель неумотивований, а також неумотивоване твердження, що ця акція може змінити нац. відносини на окраїнах. Кольоністи, яких закон торкається, це люди з окраїн.

У дискусії посол **Кохан** пригадав, що його Клюб уже при першому читанні проекту закону про військову кольонізацію заявив був, що в соймі буде поборювати його всякими засобами, що закон має виразний характер виімкових кольонізаційних законів, звернених проти українців, хоч Волинь густіше заселена ніж західні польські воєвідства. Всеж кольонізують виключно укр. етнограф. землі. Перший закон відібрав 170.000 га. землі українцям. Теперішній закон український нарід відчуе як нову обиду національної чести. Проект комісії означає погіршення в порівнанні з урядовим проектом. Український Клюб робив усе, щоби уряд і сойм пізнали мотиви, задля яких українці безоглядно поборюють той закон, внесений до сойму безпосередньо після відомої заяви мін. Перацького. Згідно із своїм заповідженням Український Клюб звернувся в тій справі до Ліги Націй. Пос. Луцький мотивував у комісії становище українців. Мін. Козловський заявив із обуренням, що тому, що українці відкликалися до закордонних чинників, то заяви пос. Луцького міністер не приймає до відома і не буде з ним полемізувати. Боротьба проти кольонізації це боротьба за життя народу, має масовий і елементарний характер і мін. Козловський не може перечувати фактів, що ця боротьба йде передовсім на внутр. форумі, а на зовні перенесли її після того, як вичерпалися всі інші засоби та не з вини народу ні Українського Клюбу. 10. лютого всі українські посли та сенатори прилучилися до петиції, внесеної в тій справі до Ліги. Маючи повну свідомість, що не можуть перешкодити ухваленню того закону, українські посли не хочуть бути свідками ухвалення його і тому Український

Представник Клюбу україн. соц. радикалів Представник Клюбу українських соц. радикалів заявив, що польські партії, які піддержують цей закон, не мають відваги признатися до справжніх намірів. Проект твердить, що йде лише про викінчення справи кольоністів уже поселених. Та в комісії ствердили, що вояків, зареєстрованих до набуття землі, є 80 до 90 тис. Мають теж дістати землю організації кольоністів, що вможливить перманенцію законів.

Пос. Єремич (біл.) запротестував проти кольонізаційного закону перед усією Польщею та культурним світом. Неправдою є, начеб кольоністи принесли зі собою культуру, бо в дійсности принесли вони лише деморалізацію та моральну й фізичну гниль (Голос із ББ: Це безоромність! Це політ. лобуз!). Вкінці бесідник заявляє, що поборюватиме закон усіми дозволеними та недозволеними засобами і висловлює сподівання, що прийде час, коли там не будуть посилати нових кольоністів, а треба буде забирати тих, які там уже є.

Мін. **Козловський** відповідаючи на закиди сказав, що закон про приділ землі воякам не обовязує в трох воєвідствах Сх. Галичини, тому військ. кольонізації там не переводять. Заява українських послів має тому на меті лише ширити неспокій, а предметово зовсім безосновна.

Пос. Камінський (ББ) заявляє, що думав, що маршал прикличе Єремича до порядку. Маршал: Прикликаю. Пос. Камінський: На жаль це не сталося. Деякі українські посли й один білоруський перекручують характер закону, кажучи, що то польонізація та що він когось виласнює. Бесідник мотивує, що так не є.

Новелю ухвалили голосами ББ і НД.

БЮДЖЕТ ЕМЕРИТУР.

Сенатська скарбово-бюджетова комісія радила 17. II. над бюджетом емеритур, злосмотрень і інвал. рент. У дискусії промовляв сен. **Павликовський.**

ЛІТА ПРАЦІ В ЗАЙМАННИЦЬКИХ ДЕРЖАВАХ ВРАХУЮТЬ.

Віцеміністр скарбу Стажинський сказав делегації професорів вищих і середніх шкіл, що до 15 літ праці, потрібних для емеритури вракують час праці у займанницьких державах.

СТРАЙК ШАХТЯРІВ.

З Варшави повідомляють, що центр. союз шахтярів проголосив на 18. лютого вугляний страйк у Домбровській та Краківській заглубині. Страйк має тревати, поки промисловці не відкличуть 8 проц. знижки. Робітники деяких копалень уже вчора кинули працю.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Політичні інформації.

Признаюся. Так уже кінці внутрішньої і помішної політики заплуталися, що годі самому їх розплутати. Треба нераз помочі.

Тому так часто стрічаємося із питаннями: „Ну, як ви думаєте?", „Який ваш погляд на цю справу?", „Що буде далі?", чи тим подібне.

І я час до часу питаю людей про політику, бо сам не можу вже дати собі ради.

Ось недавно запитав одного з членів „Українського Касина":

— Як думаєте, пане надраднику, що буде далі?

Надрадник підніс очі зпоза окулярів, а окуляри зпоза газети.

— Що буде?! Воздуху свіжого треба, пане дію! А повітуху ніхто більше не впустить, тільки більшовики!

— Більшовики... І ви це кажете?! Надрадник, старша людина, емерит.

— А що це має до річи?! Іменно я це можу сказати, бо орієнтуюся досить добре в ситуації і здаю собі ясно справу з загального політичного положення. Більшовики, пане дію, не такі страшні, як малює „Діло". Я дуже добре поінформований про фактичний стан.

— Алеж вони доводять людей до жебрачої торби! Скажіть, пане надраднику, що ви тоді будете робити.

Надрадник подивився на мене здивовано.

— Я? Те саме, що тепер роблю. Піду собі на малу чорну, потім до касина на бріджа і газети.

— А як замкнуть касино.

— Добродію, не страшіте мене, бо я не страшків син. Касино удержуємо ми з членських вкладок.

— А як не будете мати чим заплатити членської вкладки?

— Чому?! Моя емеритура ще на вкладку вистарчить.

— А як її не буде.

— Господине! Хто може мені її забрати?!

— А як ви щонебудь скажете на більшовиків!.. Вони не пардонують.

— Ясно, що не буде можна на них викрикувати на в'чах і мітінгах. Але дома чи в касині... Хто може мені заборонити?!

— А як розстріляють?!

Надрадник усміхнувся як до дитини.

— Ах, ви молоді! В горячій воді купані. Як ви собі уявляєте: Мене мали б розстріляти?! Українці українця?!..

Добре є часом запитати людей про політику. Спеціяльно людей, що на пів зуби з'їли...

Галактіон Чіпка.

УБИВ НАРЕЧЕНУ.

Йосиф Ґавдяк, син залізничника в Дрогобичі застрілив службовичку кооперативи Ірину Ґузевич. Сам зранився в груди. Його відвезли до шпиталю. Ґавдяк зробив це тому, що Ґузевичівна сказала йому, що не вийде за нього.

—o—

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 792—?

— **Школа танців Т. Витвицького і Ко.** Рутовського 22, II. приймає вписи на два останні в цьому сезоні курси: а) приспішений для новиків і б) перфекційний для абсольвентів попередніх курсів. Вписи приймаються тамже від 18. II. до 21. II. включно в год. 5.30—7.30 веч. Телеф. 63-46. 1-2

— **Виставку західно-европейського мистецтва** зі збірок Основника Національного Музею відкриють святочно в неділю 21. лютого в 11.30 год. в огрітих салях Музею. Дохід призначений на закінчення розбудови Музею. Подробиці в афішах. Члени СПНМ мають безплатний вступ.

— **Львівський Театр „Цвіркун"** виїздить на три вистави до **Яворова.** В суботу 20. ц. м. відіграє театр ревію в 13 точках **„Біла білу перебуде"**, в неділю ревію **„Як вертіти — то вертіти"**, а в понеділок **„Не банкротуємо"**. Всі ревії повні гумору й дотепу та актуальних скечів і куплетів пера Соффонова-Левицького, А. Курдидика, Р. Сливки та П. Сороки. — Сподіємося, що громадянство Яворова прийме гостинно львівський театр та своєю численною присутністю на виставах причиниться до піддержки постійного театру у Львові.

— **Ревізія в редакції комуністичного щоденника „Вядомосьці".** Львівська поліція зробила ревізію в редакції комуністичного щоденника „Вядомосьці" при вул. Окульського ч. 8 у Львові. Забрали записки, летючки й листування; арештували відповідального редактора Бернарда Гартенберга та співробітників Соломона Маєровича, Нахмана Розенберга, Мойсея та Алелю Гордон. Всіх арештованих примістили у слідчій тюрмі, редакцію опечатали.

— **Наслідки піврічного свідоцтва.** У Винниках найшли робітники трупа 17-літнього ученика львівської XI. гімназії Здзіслава Гляйке. На піврічці одержав він свідоцтво з лихими нотами. Це вплинуло на його постанову, він виїхав до Винник і у страшних муках після випитої фляшечки йодини скінчив самогубством. Самовбивник залишив лист до родини.

— **Із краєвої хроніки.** При вул. Ґолуховського 44. у мешканні Ґотліба затроїлася газом через необережність його слуга Евгенія Саверишин; її відвезли до лічниці. — Під замітом ограблення пекарського воза на передмісті Станиславова арештувала поліція Грицишина Михайла, Майданського Василя, Когута Петра, Ґаспара Василя, Майданського Петра, Семанчука Василя, Дубину Олексу, Агая Олексу, Вашика Василя та Петришина Дмитра. Усі з Черніева та Спришевиць.

— **Ліцитація 150 коров.** Тижневик „Зельони Штандар" описує цікаву ліцитаційну історію. Одному дідичеві забрали 150 коров за незаплачені податки, щоби продати на ліцитації. На ліцитації продали ледви одну корову. Непродані 149 коров відослали до власника, але він не хотів їх приняти, бо „вони стали власністю податкового уряду". Екзекутор просив власника, щоби взяв корови на якийсь час до себе. Цей погодився держати їх за 1 зол. від корови кожного дня. Заки назначили нову ліцитацію минуло вже кілька тижнів. Коли обрахували належність для б. власника коров, повстав переполох у податковому уряді, бо виявилося, що належиться йому більше, як він винен був за податки. Дідич забрав корови знову на свою власність, вичеркнули йому податкові залеглости й зарахували надвижку на рахунок дальших.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** 19. лютого ц. р. в 19 год. відбудеться відчит д-ра О. Філяса „Сексуалізм і полові збочення у дітей" в домівці Т-ва при вул. Городіцьких ч. 4/III.

— **о. Лев і Теофіля Юрчинські** з Доброміркк складають на „Рідну Школу" 50 золотих замісць повідомлень про вінчання їх доньки Наталії з інж. Степаном Поповичем, яке відбулося дня 14. лютого с. р. в церкві в Доброміриці.

— **При болях і рві в суставах, ревматизмі, подагрі** та ломоті в костях, таблетки „Тоґаль" ділають завсіди скоро та певно. „Тоґаль" не лише втишає болі, але в природний спосіб усуває недугу творчі первини. Нешкідливі для серця, шлунка й інших органів.

—o—

З судової салі.

ПІД ЗАКИДОМ ПІДПАЛУ

Перед львівським судом присяглих відповідало пять 18—22 літніх хлопців із Вишенки (пов. Городок Яг.), обвинувачених у тому, що в 1930 р. підпалили стодолу Каца та кілька полукіпків Гр. Андріяцького. З них Поповича, Сенича та Петришина засудив уже в жовтні м. р. наглий суд на кару смерти зі заміною на досмертну тюрму.

Присяглі судді потвердили питання щодо обв. Поповича, Сенича, Костюка та Березюка а заперечили питання щодо обв. Петришина (який з Поповичем і Сеничем у жовтні м. р. станув був перед наглим судом та з причини неоднодушности справу переказали були звичайному судові). На основі вердикту присяглих трибунал видав потверджуючий присуд у справі двох перших обвинувачених кару досмертної тюрми, Костюка засудили на 5 літ, а Березюка на 2 місяці. Петришина увільнили.

Боронили д-р Ганкевич і д-р Шевчук.

ЧЕКИ 690 і 699.

У львівському суді розглядають справу Станислава Кондрацького зі Зимної Води, який на асиґнату 690 мав одержати в Міській Касі Ощадности у Львові 25 долярів. Касієр прочитав число асиґнати як 699, спитав Кондрацького чи це йому має виплатити 350 долярів, виплатив їх, коли Кондрацький хитнув потакуючи головою й дав йому книжечку д-ра Йоахима Бачеса на 1033 дол. Кондрацький бориться в суді, що взяв лише своїх 25 долярів і нічого не знає про 350 долярів; квіт на цю суму підписав бо не бачив на яку суму, книжечки ощадности на 1033 доляри не брав.

Тому, що обвинувачений не явився, що оправдав лікарським свідоцтвом, розправу відложили. (Годиться зазначити, що Кондрацький, б. управитель дібр, має 70 літ)

—o—

Спортові висліди.

ЛЬВІВ Гасмонея—ЛТЛ 2:1. Чорні—АЗС 4 : 1.

Дописи.

БРОДИ. **(На допомогу „Просвіті“).** Дня 25. січня н. р. відбулася просвітянська анкета в Бродах у справі санування Матірнього Товариства і розбудови бібліотек по читальнях брідського повіту. Підчеркнути треба з признанням, що точно на визначену годину явилося на ту анкету 80 делегатів читалень і майже всі священики брідського деканату. Голова філії „Просвіти“ п. Марія Жолпірчук отворила нараду, після чого обняв провід о. декан Микитюк. Основно обдуманий реферат виголосив делегат п. Петрик. По рефераті виявлялася широка, незвичайно річева дискусія, в якій забирали голос між іншими о. С. Клепарчук, п. Ю. Чубатий, Попович, господар з Клекотова і Гарасимчук, господар з Сасвська. На внесення п. Гарасимчука ухвалено одноголосно таку резолюцію: Зібрані на просвітянській анкеті дня 25. січня 1932 р. в Бродах висловлюють Головному Виділові „Просвіти“ у Львові повне признання за його працю для добра й культури українського народу і взивають ціле громадянство піти з допомогою „Просвіті“. Відтак на внесення інших промовців ухвалено ще такі резолюції: 1. Кожний виділовий читальні „Просвіти“, члени управ і надз. рад кооператив мають вписатися в члени Гол. Т-ва. 2. Кожна читальня має негайно сплатити свій довг Товариству. 3. Кожна читальня має закупити книжок у „Просвіті“ принайменше за 50 зол. 4. Всі кооперативи мають дати на „Просвіту“ 10 прц. з білянс. зиску. 5. Всі курці (внесення п. Ю. Чубатого) обовязані зложити на „Просвіту“ даток: богатші по 2 зол., бідніші по 1 зол. Вечором того самого дня відбулася конференція з місцевою інтелігенцією, на якій ухвалено запросити до помочі виділові Філії представників місцевих установ.

КОМАРНЯНЩИНА. **(Доля молочарні у Кліцьку-Якимчицях).** В органі партії Укр. Сельроб-Єдности „Сельробі“ з 17. січня 1932 р. під заголовком „Свідоме селянство в боротьбі проти українських фашистів“ появився допис із Кліцька, комарнянського повіту. Невідомий автор вихвалює сельробів членів управи й надзірної ради місцевої молочарні, які у своїй праці нібито мусять боротися з перешкодами українських фашистів із УНДО-я. Цю молочарню оснували ще в 1909 р. й відновили в 1930 р. Відновленою молочарнею не керували теперішні члени управи — сельроби. Основниками її були свідомі національно громадяни, а зробили лише ту похибку, що позволили без перешкод увійти до управи двом сельробам. Сельробівські члени управи молочарні при перших загальних зборах добули для себе прихильників розданням зачетів під доставу молока, захопили у свої руки управу молочарні. Розгосподарилися вони мов у себе дома. Коли творилася районова молочарня в Комарні, сельроби перевели постанову, що районовою молочарнею буде молочарня у Кліцьку. Як виглядає господарювання сельробів, на всі лади захвалюване у „Сельробі“, можна переконатися з моїх чисел: ревізія виявила 6.682 зол. 79 сот. втрат. Коли теперішні керманичі молочарні у Кліцьку дальше будуть стояти на перешкоді створенню районової молочарні в Комарні, всі свідомі громадяни мусітимуть оснувати свої сметанкові станиці, щоби районова молочарня в Комарні мала що переробляти. На закінчення треба сказати, що молочарня у Кліцьку не належить до Ревізійного Союзу, керманичі-сельроби намагалися вписати її до „Млечарского Звйонзку“, але стрінули організований спротив свідомих членів.

Сусід сельробів.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЗАПИСКИ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА. Т. CEI. Праці історично-фільософічної секції. Львів, 1931. Зміст: Новововідкриті римські памятки з Галичини й Волині. — Перемишлянський літописний кодекс першої редакції у складі хроніки Яна Длугоша. — Архітектура міста Бардієва. — Українці на студіях у Німеччині в XVI—XVII. ст. — Студії над державою Богдана Хмельницького. — Українсько-бранденбурські політичні зносини XVII. ст. — Павло Тетера та львівська Ставропігія. — Місцелянеа. — Пятьдесятьліття наукової праці Евфима Сіцінського. — Некрольоги.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, популярно-науковий місячник. Р. V. Ч. Лютий 1932 р. Зміст: Мясниці й пущення. — Давні межові знаки. — Алькоголь і мозок. — Львівський памятник історичної легенди. — Історичні проходи по Львові. — Ловці. — Пустиня. — Штучні проходи на океані. — Що тепер не винаходять. — Про характер. — Помічні перстені. — Сім літ без птахів. — Молоко зі „зелених коров“. — Нагороди за відкриття. — Дещо з будуччини. — Зараження та відпорність. — Завдання аматорської фотографії. — Песиголовці. — Історія „Просвіти“.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК. Р. XXXI. 1932 Кн. 2. Лютий. Зміст: Липень. — З циклю „Бронза“. — Гедера гелікс. — Кулак. Традиція. — Між своїми й чужими. Поет боротьби. — Життя. — У визволеному Києві. — На манівцях релігійного фанатизму. — Вірш. — Національна боротьба в Бельгії. — В Бенаресі. — Крути. — Аякси „Інтернаціоналізму“. — Національна пісня. — Третій удар. — З пресової фільми. — Нові книжки.

„НОВА ХАТА“. журнал для плекання домашньої культури. Рік VIII. Ч. 2. Львів, лютий 1932. Зміст: М. Підгірянка: Сніг порошить; І. Блажкевичева: В гостях у О. Кобилянської; О. Райтер: Жінка в монгольському праві; М. Шарп: Інтерлюдія в Гайд-Парку; О. Залізняк: Нова лявреатка Нобля; О. П.: Цвитучі кактуси; Е. Вербицька: За вищі форми істнування; М. Нижанківська: Концерт модерної музики; О. Жуковецька: Мистецька культура дитини; О. Заклинська: Чистота кухні; Ріжні вісти. Ілюстрації.

КЪ СОЕДИНЕНІЮ, російський релігійний журнал. Вильно, Р. І. Ч. 1. Січень 1932.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

На санування Т-ва „Просвіта“.

XVIII. Виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта“.

Львів: о. Лучинський Йосиф 10, Русинко Платон 5, Мацькевичева Евгенія 5, Базилевич Петро 50, Баковач Петро 30, Благітка Евген 10, Бобиляк 5, д-р Бречка Дмитро 20, Віцковський Ярослав 25, Віцковський Володимир 2, Гаврилко Антін 60, Гевкінна Текля 10, Гірний Микола 5, д-р Грицай Іван 30, Громницький Ізидор 100, Гуд Текля 5, Гебус Методій 10, Дзьоба Маріян 10, Дзьобанська Анна 10, Жук Андрій 25, Камінський Іван 25, Кипріян Володимир 10, Кос Василь 10, Косондян Василь 10, Косондян Григорій 5, д-р Кривуцький Павло 100, Кульчицький Лев 60, Курес Анна 5, Курилець Григорій 5, Левицький Роман 100, Левицький Василь 20, д-р Левицький Віталій 10, Лемішкінна Ольга 10, Лотоцький Адам 5, о. Лужницький Леонід 25, д-р Матюшенко Михайло 30, Мельникова Софія 15, Менцик Михайло 25, Оглій Маріян 50, Олійовський Ст. 5, Панейко Олекс. 30, Панейкінна Марія 25, Палкевич Василь 5, д-р Панченко Петро 5, Петрикова Любов 20, д-р Петрів Зенон 50, Петрівська 5, Секунда Юліян 5, Сеньків Теодор 10, Фока Анна 5, Стеткевич Евген 10, Терещук Михайло 5, Трусевич Семен 15, Турaш Степан 20, Н. Н. 178, Федак Іван 50, Филипович Іван 50, Xархаліс Микола 10, Цимбалінна Марія 5, Чайківський Евген 5, д-р Чубатий Микола і Дарія 50, д-р Юзич 30, Яців Володимир 10, Чит. „Просвіти“ передм. Стрийське 50, Екзекутива службовиків „Дністра“ 375, Центросоюз 1.112.50, Протоігуменат Ч. С. В. В. 100, Філія Т-ва ім. П. Могили 25; **Тернопіль:** Онуферко Василь, Гаї 10, Замора Порфір, Бірки Вел. 5, Чубатий Панько 5; **Днів:** Філія „Просвіти“ 21.07; **Броди:** Греко-кат. парохія, Лешнів 10; **Ходорів:** кооператива „Надія“, Молодинче 5; **Калуш:** Народний Дім 100, Чит. „Просвіти“ 25; **Підволочиськ:** Чит. „Просвіти“ Староміщина 50; **Судова Вишня:** о. Заяць Іван, Тулиголови 30; **Сокаль:** Віра Тома; Тартаків 5; **Станиславів:** Титар Іван 5, Дрогомірецька Ірина 5; **Дрогобич:** Чит. „Просвіти“ Тустановичі 32; **Чортків:** Божгора Микола, Біла 5, Соробей Андрій, тамже 5, Пастернак Іван тамже 5; **Перемишль:** д-р Загайкевич Володимир 50; **Яків:** о. Школьник Ярослав, Страдче 5; **Львів повіт:** о. Загайкевич Корнило, Рудно 20; **Добромиль:** о. Горацький Теодор 30; **Збараж:** Агрес Іван, Розношинці 25; **Чесанів:** о. Костек Іван, Нове Село 5, о. Крупа Сильвестер, Цішків 5, о. Стецишин Михайло, Горинець 5, о. Метеляя Степан, Крупець 5, о. Метеляя Северин, Люблинець 10, о. Кондра Степан, Брусно Старе 5; **Любачів:** о. Черкавський М. 30. **Франція:** Квасницький Володимир 69.28. — Разом **3.750.37** зол., а разом з усіми попередними **44.679.49 золотих.**

—o—

СПИС ЖЕРТВ НА БУДОВУ ШПИТАЛЮ ІМ. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ.

Виказ XXXI.

Зложили: 210 ам. доларів Обединання Укр. Орган. в Америці, як збірку Мед. Допом. Союза Українок в Америці; 250 зол. інж. Гузар; 143 зол. збірка І. Куртна Львів; 100 зол. учениці СС. Василіянок Львів; по 50 зол. Ом. Назаревич, Яворів, пар. ур. Дуліби два рази, Укр. Лік. Т-во замість квітів на могили бл. п. д-ра Коцюби і д-ра Домбчевської; по 30 зол. пар. ур. Бібрка (два рази); по 25 зол. д-р Ст. Пеленський Прага, Гаврило Маланчук Львів і кооп. „Згода“ Ігровиця; по 20 зол. пар. ур. Зашків, кооп. „Єдність“ Девятир, дир. М. Зачківський Львів і кооп. „Хлібороб“ Звенигород; 18 зол. збірка з наг. іменин проф. Осадци; 11 зол. пар. ур. Сороки Ляшки; по 10 зол. д-р М. Шкільник Перемишль, д-р Чернецький Львів і пар. ур. Сороки; 9 зол. пар. ур. Олексичі і пар. ур. Сороки; 7 зол. пар. ур. Сороки Ляшки; по 5 зол. о. Лев Залужний Заланів, о. Т. Богачевський Голинь і пар. ур. Сороки; по 4 зол. пар. ур. Пониковичі і Солонка (2 рази) і Соколівка; по 3 зол. пар. ур. Вишнівчик, Пісочна, Діднлів, Мужилів (два рази), Соколівка і Покропивна; по 2 зол. Андр. Стебельський, пар. ур. Підярків (2 рази), Пониковичі, Заланів, Голешів, Калдубиска, Миколаїв, Остапє, Увин і Бубнище; по 1 зол. 50 гр. пар. ур. Девятники, Соколівка, Вишнявка і Миколаїв; по 1 зол. пар. ур. Заланів, Красів, Бубнище, Ляшки Дол. і Голешів. П. А. Дембіцька, Залішики дві акції Зем. Банку по 25 зол.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 17. II. 1932 р. за масло експортове та десерове 1 кілограм 3·80 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., твороженць 4·70.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Четвер, 18. II. в год. 4. попол. „Сон літньої ночі“ (для шкільної молоді).

Четвер, 18. II. в год. 8. веч. „Сон літньої ночі“.

Театр Розмаїтостей.

Четвер 18. II. в год. 8. веч. „Святе подружя“.

Весела Буда (Оссолінських 10):

Щодня, год. 8. веч. „Люди — марш до буди!“

Кіна.

АПОЛЬО: „Два серця бють у вальса такт“ (оперетка).

КАСИНО: „Трейлер Горн“ (В. С. Ван Дайк).

КОПЕРНИК: „4-ка піхотинців“ („Нальзнини“).

ЛЕВ: „Два серця бють у вальса такт“ (оперетка).

МАРУСЕНЬКА: „4-ка піхотинців“ (Налзнини).

МІРАЖ: „Дафніс і Хльоє“ („Простова стріла“), „Гарольдові клопоти“ (Гар. Льойд).

ОАЗА: „Три сестрі“, „Острів затоплених сердець“.

ПАН: „Севіля, місто кохання“.

ПАЛЯС: „В сумерках великого міста“.

ПАСАЖ: „Мацієт у пеклі“ та додатки.

II ОМІНЬ: „Душі в неволі“ (Сольський, Батицька).

СОНЦЕ: „Ніч у Максіма“.

СТИЛЕВЕ: „Кайдани пристрастей“, „Повітряні пірати“.

УТІХА: „6 тижнів серед апашів“ і додатки.

ХИМЕРА: „Княжна Тараканова“.

Програма радіо.

Пятниця, 19. лютого 1932.

Лайпціг (259,3) 16.30 Концерт. **Брно** (341,7) 19.20 Опера. **Льондон** (355,9) 21.15 „Співаємо разом“. **Гамбург** (372,2) 20.00 „Про що говорить в Америці“. **Букарешт** (394,2) 20.00 Концерт. **Берлін** (418) 15.40 „Тиша юнаків“. **Рим** (441,2) 21.00 Оперетка. **Лянгенберг** (472,4) 20.45 Концерт. **Прага** (488,6) 19.00 Концерт. **Мілано** (501,7) 21.00 Всячина. **Брюсели** (509,3) 21.45 „Право праці“. **Відень** (517,2) 19.35 Хор. **Рига** (525,4) 20.30 Концерт. **Мінхен** (532,9) 16.20 Пісня. **Будапешт** (550,5) 21.15 Пісні. **Осльо** (1083) 18.30 Хор.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 18. лютого 1932.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Про погоду дня. 12.15 Господарський виклад. 12.35 Концерт. 15.00 Грам. кружок. 15.05 Грошева біржа. 15.25 Грам. кружок. 15.50 Програма для дітвори. 16.20 Навчання французької мови. 16.40 Грам. кружок. 17.10 „Вік звірів“. 17.35 Концерт. 18.50 Всячина. 19.15 Листування. 19.25 „Дві катастрофи ватиканської книгозбірні“. 19.40 Грам. кружок. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 „Польська родина Швейка“. 20.15 Легка музика. 22.10 Грам. кружок. 22.25 Оповістка поліції. 22.30 Танкова музика.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.